

A Kodály Központ közönsége évente egyszer különleges zenei és vizuális élményben részesül Maestro Schumann és a Pannon Filharmonikusok Music by... címet viselő koncertjein. A karmester idén közkedvelt filmes karaktereket és zeneszerzőket állított párba, hogy egy rövidebb témákból és hosszabb szvitekből álló utazást tehesünk a filmek és a tőlük elválaszthatatlan zenék világába. Christian Schumannt (képünkön) a koncert előtt kérdeztük a filmzenei koncertek mikéntjéről és hogyanjáról.

- Több éve évente megörvendezteted a pécsi közönséget egy-egy filmzenei koncerttel. Idén milyen újdonsággal szolgál a filmeket és a zenéket szerető közönségnek? Mi inspirálta a mostani repertoár kiválasztásakor?

- A komolyzenei koncerteken általában egy nyitány, egy versenymű és egy szimfónia hangzik el. Az utóbbi kettő általában nagyon nagy terjedelmű mű, együtt akár másfél órát is kitesznek. A filmzenék világában azonban nagyon nehezen találunk olyan darabokat, amelyek 20-25 perc hosszúak. A témák általában csak néhány perc hosszúak, amiket én szintén nagyon szeretek. Azzal nem értek egyet, hogy csak azért úgy szervezzük a filmzenei koncert felosztását, mint ahogy a komolyzenében illik. Nyugodtan válasszunk rövidebb darabokat, a hosszabb szvitekkel együtt egészen más dinamikát kapnak, mint a többi műsor. Az elmúlt évek során több filmzeneszerzővel volt lehetőségem együtt dolgozni, láttam, hogy mennyire különbözőek, viszont vannak témák, amiket többen, többféleképpen dolgoztak fel. Ilyen például az Alien univerzum vagy a Batman filmek világa. Utóbbiba számos nagy zeneszerző ellátogatott: Danny Elfman, Elliot Goldenthal, Howard Shore, James Newton Howard és még sorolhatnánk. Az idei Music by... koncert fő gondolata és szervezőeleme pont ez volt: összepárosítottam zeneszerzőket, akik ugyanabban a világban mozgott, ugyanazokkal a karakterekkel foglalkoztak: például James Bonddal, a Star Trek univerzummal és a már említett Batman

világával. Számomra is nagyon érdekes felfedezés volt, hogy mennyire reflektálnak az egyes zeneszerzők a korszak zenei jellemzőire, hogy milyen erős karakterek vannak a darabokban, hogyan kezelik őket és mi az egésznek az esztétikája. Számomra is fontos volt, hogy milyen darabok kerüljenek egymás mellé párba, és természetesen hogy a közönségnek is érdekes legyen.

- Ha már korszakokról beszélünk, a koncertindító James Bond nagyon jó lehetőséget nyújt az összehasonlításra, hiszen több évtizedes univerzumból beszélhetünk, ahol a karakter és a témák is folyamatosan változnak, mégis van bennük egyfajta állandóság.

- Így van, Bond jó példa. A koncerten két Bond darabot játszunk el. Az első egy „új” Bond, a Casino Royale fő témája, a You Know My Name, ami hasonló módon épül fel, mit Adele Skyfall-ja, vagy Shirley Bassey Goldfinger-je és még sorolhatnánk, a második pedig egy Bond-portré, ahol a zene különböző Bond-filmek egyvelege, keretbe helyezi a karaktert és zenei világát. Mivel a koncerten a zenét vetítéssel egészítjük ki, számomra a filmzene eleve funkcionális szereppel bír. Jól meg kell gondolni, hogy mit adunk elő koncertszerűen, kísérő filmjelenet nélkül, mert bizonyos kompozíciókhoz kell a vizuális élmény. Anélkül az esztétika néha zeneileg mintha egy picit visszaesne. De ha például megnézzük a két legújabb Batman filmet, A sötét lovagot és A sötét lovag: felemelkedés-t, ott nagyon jól észlelhető, hogy Hans Zimmer hogyan dolgozik, milyen céllal. Goldenthal kompozíciója koncertre íródott, az egy húsz perces szvit. A Batman és Robin zenéje egyfajta tisztelgés az elődök előtt a kicsit visító, nyolcvanas éveket idéző, neonos témájával. A sötét lovag teljesen másképp működik, egy új korszak új, grandiózus zenéje.

- A koncerten nem csak a 007-es világában vagy Gothamben érezhetjük magunkat, az űr és annak látogatói is fontos szerepet kapnak.

- John Williamsnek nagyon terjedelmes munkássággal rendelkezik, számos univerzumot teremtett a zenéjével, nem csak a Csillagok háborúját. Az említett két film a Harmadik típusú találkozások és a Világok harca, két Williams darab, a mítosz, a fő témájuk közös: az űrből jött látogatók. Megfigyelhetjük, hogy Williams milyen motívumokat használ a különböző világok és a földönkívüliek ellentétes szándékainak érzékeltetésére.

- Ha nem a konkrétumok, egy adott koncert szintjén beszélünk, hogyan érdemes összeállítani a repertoárt?

- Figyelem egy repertoár összeállításánál, hogy hol vannak a prioritások, mi következik mi után, mik azok a témák, amiket mindenféleképpen párba szeretnék állítani, és hogyan egyensúlyozom az egészet a műsor folyamán. További fontos szempont, mivel a filmzeneszerzők közül nagyon sokan a mai napig aktívak még, arra is figyelniük kell, hogy ki kivel „akar” egy műsorban szerepelni, kiket rakhatunk össze. Végül az szintén lényeges, hogy van-e valami historikus vagy dramaturgiai logika az egész mögött, amire fel lehet építeni a műsort. Általában azonban nem tudatos döntés, inkább dinamika alapján állítom össze a repertoárt. Ha találtam egy nagyon virtuóz témát, akkor keresek mellé egy olyat, ami kísérletezik a hangokkal, és új dolgokat hoz ki a zenekarból. Lehet, hogy ezeket a közönség kevésbé ismeri, de a vizuális élménnyel kiegészítve mindig automatikusan nagyon jól működnek. Ha tudom, hogy az adott témának van egy koncertszvit változata, beveszem, mert koncertszerű élményt ad.

- A mostani filmzenei koncerten kívül mikor láthatjuk legközelebb Pécsett Maestro Schumannt?

- Erre vonatkozó konkrét tervek nincsenek, de bízom benne, hogy megint lesz lehetőség a közös munkára. Régebben egy szezonban három koncertet is létrehoztunk: egy komoly, klasszikus műsort, a filmzenei koncertet, és egy könnyebb, crossover jellegűt. Itt nagyon kellemes és jó körülmények közt lehet kísérletezni, foglalkozni azokkal a feladatokkal, amiket nagyon fontosnak tartok a zenekar és a komolyzene jövőjét illetően. A fontos, hogy a közönség azért jöjjön, mert azonosulni tud az adott műfajjal, amit a zenészek képviselnek. Mindig az volt a tapasztalatom, hogy ezt a mércét az évek során egyre magasabbra tettük, aminek nagyon örülök, és nagyon hálás vagyok, biztosan fogunk még együtt alkotni.